

Malé obce, velké inovace: Odborná porota vybrala 15 finalistů soutěže OBEC 2030

7.11.2025 - | Sdružení místních samospráv ČR

Porota prestižní soutěže inovativních projektů OBEC 2030, složená ze zástupců Sdružení místních samospráv ČR, pod jehož záštitou se soutěž koná, spolu s partnery, zvolili do užšího výběru 15 inspirativních řešení z obcí po celém Česku.

Od solární sušárny kalů přes obnovu mokřadu po chytrou školu řízenou AI – projekty finalistů ukazují, že inovace a udržitelnost nejsou jen doménou velkých měst.

Odborná porota hodnotila rekordních 76 přihlášených projektů z 65 obcí ve 12 soutěžních kategoriích. Vybrat finalisty z tolika přínosných nápadů v oblasti soběstačné energetiky, prvků smart village a environmentální odpovědnosti nebylo rozhodně jednoduché.

„Společným jmenovatelem těchto patnácti projektů je promyšlenost, originalita a také velké lidské odhodlání. Mnohdy je totiž nejjednodušší nedělat nic – a mít o to méně starostí. To, že se starostové pustili do inovací a skutečně je uvedli do života obcí, je obdivuhodné. Nejenže šetří finance, ale vytvářejí energeticky úspornější, ekologičtější a přívětivější prostředí pro své občany. Velmi mě těší, že se navíc prostřednictvím naší soutěže rozhodli svou dobrou praxi sdílet, říká předsedkyně Sdružení místních samospráv ČR Eliška Olšáková.

Všichni finalisté se mohou těšit na hodnotné ceny, jako je například finanční dar od SMS ČR, elektronická úřední deska, zápůjčka elektromobilu či další poukazy na praktické služby pro obce.

Finálová patnáctka v kostce

O vítězi rozhodne **online hlasování**, do kterého se zapojí jak zástupci obcí, tak široká veřejnost. Hlasování je otevřeno od **pondělí 3. listopadu** po dobu 14 dnů na stránce obec2030.cz/soutez, kde mohou zájemci podpořit své favority. **Slavnostní vyhlášení** se uskuteční **28. listopadu 2025** v Mladé Boleslavi v rámci celostátní konference SMS ČR.

Žernov

Žernov postavil komunitní centrum s tepelným úložištěm dobíjeným ze solárních panelů, které pokrývá 80 % potřeby tepla budovy. Projekt spojuje udržitelné vytápění s komunitním družstvem sdílejícím přebytky z FVE.

Dýšina

Sportovní hala v Dýšině kombinuje fotovoltaiku, tepelná čerpadla a zelenou střechu pro úsporný a ekologický provoz. Inteligentní systém řídí vytápění i osvětlení podle obsazenosti a maximalizuje využití vlastní energie.

Prosetín

Obec Prosetín vybudovala solární sušárnu kalů využívající odpadní teplo z biomilíře, která snížila počet odvozů kalu z 80 na 1 ročně. Zároveň využívá důlní vodu ze zatopeného lomu pro zavlažování a splachování, čímž výrazně snižuje spotřebu pitné vody.

Jeseník

Prostor před kostelem prošel rychlou proměnou podle principů taktického urbanismu. Změny dopravního režimu, zeleň a mobiliář zvýšily bezpečnost, zatraktivnily centrum a podpořily pěší pohyb.

Hranice

Rekonstrukce školní kuchyně ZŠ a MŠ Šromotovo přinesla moderní technologie, úsporu energie i lepší pracovní podmínky. Systém EcoTron řídí spotřebu a LED osvětlení snižuje provozní náklady.

Buzice

Buzice obnovily údolní nivu řeky Lomnice s meandry, tůňemi a mokřady. Projekt chrání před povodněmi, zadržuje vodu a vrací do krajiny biodiverzitu i prostor pro rekreaci.

Rudimov

Rudimov postavil první energeticky aktivní obecní úřad ve Zlínském kraji. Budova s fotovoltaikou, baterií, rekuperací a tepelným čerpadlem vyrábí více energie, než spotřebuje, a přebytky využívá pro obecní objekty.

Dolní Město

Obec modernizovala kořenovou čistírnu na účinnější vertikální systém bez spotřeby energie. Zároveň zrekonstruovala historický Obecní dům U Muchů s tepelnými čerpadly a využitím dešťové vody, čímž snížila náklady a zachovala historický charakter.

Štáblovice

Vybudováním kořenové čistírny a kompostárny Štáblovice zlepšily hospodaření s vodou i bioodpadem, posílily biodiverzitu a zvýšily kvalitu života obyvatel.

Křižánky

Křižánky propojily fotovoltaiku, chytré řízení vytápění a cirkulární hospodaření do systému Smart Village. Sdílení energie a moderní regulace snižují spotřebu i odpad a zajišťují dlouhodobou soběstačnost obce.

Věžky

Věžky vysadily přes 70 000 dřevin v rámci obnovy ekologické stability krajiny. Projekt posílil biodiverzitu, zadržování vody a stabilitu mikroklimatu jako příklad adaptace na klimatickou změnu.

Rokytnice u Přerova

Obec vytvořila šest tůní napojených na historické meliorační potrubí, které zadržují vodu a podporují život v krajině. Projekt zvyšuje odolnost vůči suchu i přívalovým deštům a přináší rekreační hodnotu.

Křenov

Venkovní učebna Archimedes slouží pro celoroční výuku i komunitní akce. Variabilní dřevostavba s environmentálními prvky podporuje vzdělávání i společenský život, přičemž většinu nákladů pokryla dotace.

Klenovice

Klenovice obnovily 1,3 ha mokřad s tůněmi, vybudovaly protierozní průleh a vysadily stovky stromů a keřů. Opatření zvýšila retenci vody, biodiverzitu i estetickou hodnotu území.

Louňovice

Místní nová pasivní škola LOŠBATES využívá fotovoltaiku, rekuperaci, tepelné čerpadlo a dešťovou vodu. Inteligentní řízení spotřeby výrazně snižuje energetickou náročnost i náklady na provoz.

Dobrá praxe bez hranic

Nejen finalisté, ale všechny přihlášené projekty se také stávají součástí unikátní Mapy dobré praxe OBEC 2030. V ní se mohou zájemci inspirovat bezmála 300 inovativními řešeními po celém Česku. Jde tak o jedinečný nástroj i v evropském měřítku.

„Bez nadsázky patříme v Evropě v oblasti inovativních energetických a environmentálních řešení ke špičce. I v celosvětovém kontextu jsme ojedinělí tím, jak kvalitní praxi máme na úrovni malých obcí. Jakékoli řešení vás napadne, máme v Česku příklad, na kterém ho dokážeme reálně ilustrovat. Vážíme si v tomto kontextu také podpory partnerů soutěže, díky nimž můžeme soutěž projektů organizovat a naše obce a jejich skvělé počiny zviditelnit,“ uvádí energetický manažer a spoluzakladatel platformy OBEC 2030 Michal Svoboda.

<https://www.smscr.cz/media-a-sms-cr/tiskove-zpravy/male-obce-velke-inovace-odborna-porota-vybral-a-15-finalistu-souteze-obec-2030-4886cs.html>